

Muistio Muovi LIFE IP -keskustelutilaisuudesta
09.02.2021

Suomen ympäristökeskus SYKE:n koordinoiman Muovi LIFE IP-hankevalmistelun toinen avoin keskustelutilaisuus järjestettiin 9.2.2021 klo 12-15 hankkeesta kiinnostuneille ja hankekokonaisuuteen omat ideansa esittäneille tahoille.

Työpajan tavoitteena oli verkostoitua samasta hankekokonaisuuden teemasta kiinnostuneiden tahojen kesken, löytää hankeideoiden välisiä yhteyksiä, synergioita ja karsia päällekkäisyyksiä sekä pohtia tulosten jalkauttamisen keinoja ja kanavia.

Tilaisuuteen osallistui päälle 50 osallistujaa monipuolisesti eri yhteiskunnan sektoreilta: oppilaitoksista ja tutkimusorganisaatioista, kunnista ja kaupungeista sekä yrityksistä ja järjestöistä. Osallistujat jakaantuivat viiteen eri pienryhmään omien hankeideoidensa teemojen pohjalta.

Pienryhmätyöpajatyöskentelyn lisäksi tilaisuudessa kuultiin ympäristöministeriön edustajan puheenvuoro LIFE IP-haun tilanteesta sekä SYKE:n erikoistutkija Helena Dahlbon alustus hankekokonaisuuden suunnittelun etenemisestä.

Seuraavaksi jäädään odottamaan EU:n komission LIFE IP-hakujulkistusta, jonka ympäristöministeriöstä arvellaan venyvän huhti-toukokuulle. Tämän jälkeen hankekoordinaattori SYKE alkaa hahmottelemaan hakujulkistuksen reunaehtojen mukaisesti lopullista hankekokonaisuutta ja mukaan otettavia hankepartnereita ja -ideoita.

Yhteenveto ryhmästä a) Tuotesuunnittelu ja muut toimet materiaalikierron sulkemiseksi

- Tuotesuunnittelijoita tarvitaan mukaan, kestävän suunnittelun periaatteet (elinkaariajattelu, eco design)
- Kuluttajille muovituotteiden ympäristövaikutusten / tietoisuuden lisääminen (järjestöt ym.)
- Yhteisiä tiedonjakamistilaisuuksia / webinaari ym.
- Lisensointi, mikäli syntyy kaupallisesti toteutettavia innovaatioita
- Mittareina voi olla
  - o Sivuvirtamateriaalien hyötykäytön määrät
  - o Myyntivolyymit
  - o Mediahuomio – kuluttajien käyttäytyminen
  - o Muotoilukasvatus / ympäristökasvatus
- Ryhmän hanke-esitysten välillä selvästi synergiaa, hanke-ehdotuksissa tunnistettavissa muovituotteet elinkaaren elementit:
  - o käyttäjä, suunnittelu, materiaali, valmistus, kulutus, muovijäte

Yhteenveto ryhmästä b) Muovi prosessoinnin kehittäminen

- Useat partnerit tunnistivat yhteistyömahdollisuuksia sekä kytköksiä hankeideoiden välillä
- Aktiivista keskustelua vaikuttavuudesta, kuinka hankkeen tulokset ja kierrätysmateriaalit saadaan oikeasti käyttöön ja levitettyä:
  - o Uusien liiketoimintamallien kautta
  - o Tarvitaan kriteeristö monipuoliselle ja turvalliselle materiaalien hyötykäytölle (tuoteturvallisuus)
  - o Tuloksien vieminen opetusmateriaaleihin (digitalisointi)
  - o Tärkeää tavoittaa päätöksentekijät sekä yritykset (pienen pöydän keskustelut ja foorumit, järjestöt)
  - o Suuri massa tulisi saada mukaan (etujärjestöjen ja yhdistyksien kautta)
  - o Partnereilla paljon kv-yhteyksiä, näiden hyödyntäminen
- Lainsäädännön vaikutukset
- Sitouttaminen

Yhteenveto ryhmästä c) Kierrätysraaka-aineen hyötykäytön edistäminen

- Kasvatetaan muiden kuin pakkausmuovien kierrätystä (kovamuovit, SER-muovit, autojen muoviosat, ympäristöstä kerätyt muovit)
- Kehitetään erottelumenetelmä ja tunnistusteknologioita
- Analysointi, karakterisointi
- Parannetaan tuotteiden tai niiden osien uudelleenkäyttöä (auton muoviosat), tuotesuunnittelu
- Tuoteturvallisuuden ja laadun varmistaminen
- Laatu; kierrätysmuovien laatu, lopputuotteen vaatimukset

- Tietojen jalkauttaminen: kotimaiset ja kv-verkostot, oppilaitosten mahdollisuus sisällyttää opetukseen hankkeen tulokset

Yhteenveto ryhmästä d) Korvaavat materiaalit ja ratkaisut

- Mukana sekä materiaalin kehitystä, palvelukehitystä että elinkaaren loppupään tarkastelua
  - o Elinkaaren ja arvoketjun huomioon ottaminen
  - o Jatkuvan liiketoiminnan luominen; korvaava palvelu materiaalille
  - o LCA-analyysi läpileikkaavana toimintana / teknis-taloudelliset tarkastelut / ympäristöllinen, sosiaalinen...
- Hankkeilla kytköksiä mm. testausnäkökulmasta
  - o Jätelaitokset testaamaan anaerobisesti
  - o Kuluttajatestaus, esim. kuluttajapaneeli (osallistava, jalkauttava)
- Liiketoimintänäkökulman huomioon ottaminen partnereiden mukaan saamisessa
- Webinaarien ja seminaarien kautta tiedottaminen
  - o Koko arvoketjun kattaminen
- Suositusten luominen kiertotalousmahdollisuuksista
  - o Käyttöönotto
  - o Hyödyttää laajasti, mikäli ei ole muualla vielä keksitty
  - o Synergia kansallisen standardisointiprojektin kanssa
  - o Julkinen kommentointimahdollisuus

Yhteenveto ryhmästä e) Rakentamisen ja maatalouden muovit

- Markkinoiden vahvistaminen
- Pitkäikäiset tuotteet, upcycling
- Rakentamisessa case studyt kaupunkien hankkeissa
- Ohjauskeinotarpeet: Kannusteet toimijoille jätteen lajitteluun, motivaation luominen tärkeää, edellyttää tuotteiden merkintöjä
- Vuoropuhelun vahvistaminen eri toimijoiden välillä